

[Glistrup]

fejlbemlutninger. Hvordan finder man en fredag nytårsmorgen ud af, om en person endeligt har erklæret, at han gerne vil være donor eller han ikke vil være donor, og om han senere har ændret stilling? Hvordan får man de mennesker, som er i en meget vanskelig situation, til at tage en klar stilling: Ja eller nej? Hvordan får man sikret sig beviset, når de bagefter fortryder og man derefter får nogle gevaldige diskussioner frem og tilbage?

Derfor og af de grunde, der i øvrigt har været fremført under debatten, synes jeg, det er en rigtig dårlig ting ved de foreliggende forslag, at man lægger al den vægt på, hvad folk selv har erklæret i helt andre situationer, eller hvad de kommer til at erklære i pressede situationer.

Der må efter min mening være en enkel og klar løsning, og min moral, som jeg har den personlig, er fuldstændig enkel og ligetil på dette område: Liv går forud for død.

Personer, der er hjernedøde, kan nok så meget, som fru Margrete Auken siger, have varme og have farve og have hjerteslag og alverdens andre ting. De er døde, for de mangler én eneste ting, nemlig nogen som helst mulighed for en menneskelig fremtid. Og når man ikke har nogen som helst mulighed for eller udsigt til en menneskelig fremtid, så er man død, og så skal man behandles som en død.

Derfor er det helt afgørende fremskridt i regeringens lovforslag, når det bliver vedtaget, at det indfører hjernedøds-kriteriet.

Den grundsætning, der efter min opfattelse bør gælde, at man skal tage hensyn til de levende og ikke til de døde, fører mig til at sige, at hvis man til transplantationer, til obduktioner, til lægelig undervisning eller til andre ting kan bruge noget som helst af reservedelene i et dødt menneske, så skal man gøre det. Og så kan vedkommende nok så mange gange have erklæret for notarius publicus eller andre steder, at det strider mod vedkommendes opfattelse og hans ejendomsret til hans eget hjerte eller hans egne nyrer, og at man ikke må bruge hans organer. Han har ikke nogen ejendomsret til de dele, når han er død.

Det er aldeles afgørende, at de mennesker, der lever, får de bedst mulige chancer, dvs. at man så tidligt som muligt kan få transplanteret de pågældende dele over til dem, der skal leve videre.

Derfor vil jeg arbejde på og håber, at lovgivningens videre udvikling vil komme til at gå således, at man holder totalt op med at tale om den dodes ejendomsret til sit legeme.

Valget for de dodes vedkommende er kun én eneste ting: Enten rådner disse dele op i jorden i løbet af forholdsvis få måneder, eller også kan de gøre nytte hos dem, der skal leve videre.

Og det gælder, hvad enten der er tale om folk, der dør som 20-årige, eller det er aborter, fostre. Kan tingene gøre nytte, så skal de have lov til at gøre nytte.

Det er altså ud fra dette i forhold til de foregående taler, det ved jeg godt, ekstreme standpunkt, jeg under alle omstændigheder ved mine afstemninger både om hovedforslag og om ændringsforslag vil lade mig bestemme af hensynet til det fremtidige liv og ikke af hensynet til dem, der var engang, som har haft deres tilværelse, men som nu ikke mere hører til i de levendes række.

Justitsministeren (Engell):

Det er med stor tilfredshed, at jeg her under andenbehandlingen og i forbindelse med den betænkning, der nu ligger fra Folketingets Retsudvalg, kan konstatere, at der tegner sig et bredt flertal i Folketinget for at gennemføre regeringens forslag om døds-kriterier, obduktion og transplantation.

Vi har jo haft en lang og grundig debat her i Folketinget, i offentligheden, i medierne, med mange møder rundt omkring, en debat, der har strakt sig over adskillige år. Nu er tiden vel kommet, hvor vi kan og bør træffe en beslutning.

Når jeg ser på antallet af ændringsforslag og også de mange tilkendegivelser, som er fremkommet fra en række af Folketingets medlemmer her i dag, så må man i sandhed sige, at det er en sag, som vi hver især forholder os til ud fra vores egen holdning og moral. Også af den grund synes jeg, at debatten her i dag har været åben og værdifuld.

Jeg skal ikke på ny komme med en lang og udførlig gennemgang af de mange fordele, som jeg ser ved en vedtagelse af regeringens lovforslag.

Men jeg vil godt nævne, at en gennemførelse af forslaget medfører, at mulighederne for at foretage transplantationer i Danmark vil blive forbedret, noget, som en række af ordførerne jo har lagt vægt på.